

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja – Zvyšovanie dosahu rozvojovej spolupráce EÚ“

(2011/C 192/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdieľa názor Komisie, že napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v určitých sociálnych oblastiach, ešte treba veľa vykonať na naplnenie rozvojových cieľov, ku ktorým sa medzinárodné spoločenstvo zaviazalo pred vyše desaťročím prostredníctvom Miléniovej deklarácie;
- domnieva sa, že by sa mala venovať väčšia pozornosť faktorom súvisiacim so zdrojmi, ktoré sú k dispozícii na financovanie rozvoja, pričom treba dodržať záväzky v oblasti pomoci, podporiť mobilizáciu domácich zdrojov v rozvojových krajinách, posilniť ich daňové systémy, bojovať proti korupcii, daňovým podvodom, únikom kapitálu a nelegálnym finančným tokom, pričom by sa malo zároveň podporovať hľadanie nových zdrojov financovania;
- ľutuje, že napriek tomu, že Európska komisia uznáva zásadnú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v oblasti podpory rozvoja a programov spolupráce, zelená kniha nezohľadnila čoraz silnejšiu vedúcu úlohu regionálnych a miestnych orgánov v politike spolupráce EÚ, ktorá sa snaží o to, aby bola účinná a mala podporu zo strany spoločnosti. Preto vyzýva, aby sa sústredenejším spôsobom zohľadnila úloha, ktorá pripadá miestnym a regionálnym orgánom pri podpore rozvoja širokej spoločenskej základne, pri zriaďovaní efektívnych inštitúcií spravujúcich verejné veci v rozvojových krajinách a pri tvorbe environmentálne udržateľného energetického modelu;
- vyjadruje pranie, aby revízia európskej rozvojovej politiky a európsky konsenzus nabrali smer vytýčený v oznámení na tému „Miestne orgány: aktéri v oblasti rozvoja“, ktoré vyzdvihuje pozíciu, úlohu a prínos týchto orgánov v príslušných oblastiach a politikách. V tejto súvislosti a s cieľom podporiť výmenu a poskytnúť fórum pre politickú diskusiu miestnych a regionálnych orgánov v rámci rozvojovej spolupráce sa VR zaväzuje, že bude naďalej pokračovať v úzkej spolupráci s Európskou komisiou pri organizácii každoročnej konferencie o decentralizovanej spolupráci.

Spravodajca	Jesús GAMALLO ALLER (ES/EES), generálny riaditeľ pre vonkajšie vzťahy a vzťahy s Európskou úniou, vláda autonómnej oblasti Galícia
Referenčný dokument	Zelená kniha – Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja – Zvyšovanie dosahu rozvojovej spolupráce EÚ KOM(2010) 629 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné poznámky

1. zdieľa názor Komisie, že napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v určitých sociálnych oblastiach, ešte treba veľa vykonať na naplnenie rozvojových cieľov, ku ktorým sa medzinárodné spoločenstvo zaviazalo pred vyše desaťročím prostredníctvom Miléniovej deklarácie;

2. súhlasí s Komisiou v tom, že je potrebné zvýšiť potenciál dosahu a pridanú hodnotu rozvojovej politiky EÚ v snahe dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia a domnieva sa, že táto úloha je ešte nevyhnutnejšia vzhľadom na závažnú hospodársku krízu, ktorej čelí veľká časť darcovských krajín;

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zelená kniha sa nezaobrá dôkladnejšie kritériami potrebnými na určenie pridanej hodnoty činností EÚ v oblasti spolupráce, že nevenuje väčšiu pozornosť potrebe prísnejšieho hodnotenia dosahu vykonaných aktivít, a že sa nenavrhujú opatrenia na prehĺbenie Parížskeho programu, Akčného programu z Akkry a záväzkov, ktoré vyplývajú z Európskeho konsenzu o rozvoji a z Kódexu správania EÚ;

4. domnieva sa, že by sa mala venovať väčšia pozornosť faktorom súvisiacim so zdrojmi, ktoré sú k dispozícii na financovanie rozvoja, pričom treba dodržať záväzky v oblasti pomoci, podporiť mobilizáciu domácich zdrojov v rozvojových krajinách, posilniť ich daňové systémy, bojovať proti korupcii, daňovým podvodom, únikom kapitálu a nelegálnym finančným tokom, pričom by sa malo podporovať hľadanie nových zdrojov financovania;

5. vyjadruje presvedčenie, že cieľná pomoc, ktorá sa bude systematicky sledovať a posudzovať, je v skutočnosti cennou investíciou zo strany darcov - investíciou do slobody a spravodlivosti, pretože sa tým prispieva k vytváraniu spoločností, ktoré sú spravodlivejšie a vo väčšej miere uznávajú ľudské práva, investíciou do možnosti rozvoja a blahobytu, pretože vo svete, ktorý je vzájomne prepojený, je rozvoj jedným zdrojom stability a dynamiky pre iných, a investíciou do bezpečnosti, pretože sa zmiernujú napätia a zlepšuje sa schopnosť riadenia medzinárodného systému;

6. trvá na presvedčení, že medzinárodná pomoc je len jedným z celého spektra faktorov, ktoré môžu podnietiť procesy rozvoja v najchudobnejších krajinách, z čoho vyplýva nutnosť zlepšiť súdržnosť politík, ktoré uplatňujú darcovské krajiny, a navrhnúť právne rámce, ktoré regulujú medzinárodné transakcie a poľnohospodárske subvencie bohatých krajín, tak, aby sa možnosti pokroku, ktoré so sebou prináša globalizácia, rozdeľovali čo možno najrovnomernejšie. Vyjadruje však poľutovanie nad tým, že sa zelená kniha nevenuje náležite týmto aspektom, hoci sa nimi zaoberajú medzinárodní lídri na zasadnutiach Organizácie Spojených národov a G-20;

7. ľutuje, že napriek tomu, že Európska komisia uznáva zásadnú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v oblasti podpory rozvoja a programov spolupráce, zelená kniha nezohľadnila čoraz silnejšiu vedúcu úlohu regionálnych a miestnych orgánov v politike spolupráce EÚ, ktorá sa snaží o to, aby bola účinná a mala podporu zo strany spoločnosti. Preto vyzýva, aby sa sústredenejším spôsobom zohľadnila úloha, ktorá pripadá miestnym a regionálnym orgánom pri podpore rozvoja širokej spoločenskej základne, pri zriaďovaní efektívnych inštitúcií spravujúcich verejné veci v rozvojových krajinách a pri tvorbe environmentálne udržateľného energetického modelu;

8. vyjadruje pranie, aby revízia európskej rozvojovej politiky a európsky konsenzus nabrali smer vytýčený v oznámení na tému „Miestne orgány: aktéri v oblasti rozvoja“, ktoré vyzdvihuje pozíciu, úlohu a prínos týchto orgánov v príslušných oblastiach a politikách. V tejto súvislosti a s cieľom podporiť výmenu a poskytnúť fórum pre politickú diskusiu miestnych a regionálnych orgánov v rámci rozvojovej spolupráce sa VR zaväzuje, že bude naďalej pokračovať v úzkej spolupráci s Európskou komisiou pri organizácii každoročnej konferencie o decentralizovanej spolupráci;

9. pripomína stanovisko Výboru regiónov (CdR 116/2010) nazvané „Jarný balík: Akčný plán EÚ zameraný na plnenie rozvojových cieľov tisícročia“, v ktorom sa uvádza, že „by sa mohla zväziť možnosť, aby sa každý zo 100 000 miestnych a regionálnych orgánov, rozhodol dobrovoľne venovať ročne najmenej 1 euro na obyvateľa na rozvojovú pomoc, pričom by sa dodržiavali príslušné vnútroštátne právne predpisy. Miestne a regionálne orgány, ktoré nie sú priamo zapojené do činnosti v rámci decentralizovanej spolupráce, by mohli prispieť do fondov určených na rozvojovú pomoc miestnych samospráv, ako to v súčasnosti funguje v Španielsku. Činnosť, ktorá nepriamo prispieva k rozvoju (napríklad zvyšovanie povedomia verejnosti o chudobe vo svete) by sa v rámci tohto príspevku tiež mohla zohľadniť“;

Zlepšiť dosah rozvojových politík

10. súhlasí s Komisiou, že je vhodné, aby bola pomoc zameraná na „tie oblasti, v ktorých možno jasnú pridanú hodnotu preukázať“. Domnieva sa však, že neexistujú kritériá, ani ukazovatele, ktoré by umožnili jednoznačne zistiť, ako sa dá merať schopnosť EÚ prinášať pridanú hodnotu v oblasti jej politiky spolupráce;

11. súhlasí s odporúčaním Komisie posilňovať a zlepšovať postupy hodnotenia dosahu spolupráce EÚ a naznačuje, že existuje veľký priestor na to, aby EÚ zaviedla presnejšie a inovatívnejšie postupy hodnotenia dosahu, ako napríklad tie, ktoré vyplývajú z uplatňovania náhodných techník (randomized evaluation), ktorým sa EÚ zatiaľ takmer nevenovala. Takéto úsilie by sa malo vyvinúť aj v oblasti decentralizovanej spolupráce;

12. považuje za správne, že Komisia dáva prednosť cieľu „rast v prospech ľudského rozvoja“, a to minimálne z dvoch dôvodov: i) v prvom rade preto, že týmto spôsobom sa napraví nesprávny smer, ktorým sa pomoc uberala v uplynulých rokoch, keď sa kládol dôraz na sociálne rozmery rozvoja, ktoré sú ťažko udržateľné bez inkluzívneho hospodárskeho rastu a ii) druhým dôvodom je skutočnosť, že kríza ovplyvňuje schopnosť hospodárskeho rastu, znižovania chudoby a tvorby pracovných miest mnohých rozvojových krajín;

13. pripomína však, že rast a rozvoj nie sú synonymá, a že rozvoj zahŕňa okrem rozšírenia výrobných kapacít aj podporu sociálnych výsledkov a rozloženie bohatstva na danom území prostredníctvom udržateľného miestneho a regionálneho rozvoja, ktorý má väčší územný dosah a je dostupný najchudobnejším vrstvám;

14. pripomína, že na to, aby bol tento rozvoj na územnom základe možný, je kľúčová spolupráca medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi ako hlavnými subjektmi pri dosahovaní vnútorného a udržateľného rastu;

15. súhlasí s Komisiou v tom, že posilnenie inštitúcií partnerských krajín a zvýšenie úrovne ich efektívnosti a legitimitnosti je jednou z hlavných úloh celej rozvojovej stratégie, čím sa zlepšia podmienky pre riadenie procesu hospodárskej a sociálnej transformácie;

16. vyzýva však Komisiu, aby venovala väčšiu pozornosť negatívnym dôsledkom, ktoré má závislosť od pomoci na kvalitu inštitúcií, a aby pripisovala väčší význam úlohám súvisiacim s ráznym bojom proti korupcii a posilnením fiškálnych kapacít rozvojových krajín nielen ako spôsobu zlepšenia kvality inštitúcií, ale aj zníženia závislosti od pomoci a zväčšenia schopnosti mobilizovať domáce zdroje;

17. zdôrazňuje zároveň, že pri budovaní legitímnejších a efektívnejších inštitúcií zohrávajú kľúčovú úlohu procesy decentralizácie ako spôsoby, ako priblížiť vládu občanom a upevniť v spoločnosti demokratické hodnoty. Pri podpore týchto procesov by mali mať kľúčovú úlohu regionálne a miestne orgány, čo je však aspekt, ktorý zelená kniha nezohľadňuje;

18. súhlasí s názorom Komisie, že jedným z predpokladov rozvoja je dosiahnutie určitej úrovne bezpečnosti. Darcov to núti prehodnotiť existujúce vzťahy medzi agendami pre bezpečnosť a agendami pre rozvoj ako agendami, ktoré sú prepojené, a stimulovať posilňovanie inštitúcií, podporovať ľudské práva a sociálnu súdržnosť v tých krajinách, kde je štát slabý, tým, že sa zriadia mechanizmy včasného varovania a preventívnej diplomacie. Vyzýva však Komisiu, aby lepšie ujasnila rozdelenie právomocí v týchto oblastiach medzi oddeleniami zodpovednými za spoluprácu a vlastnými orgánmi EÚ pre vonkajšiu činnosť;

19. zdieľa názor Komisie, podľa ktorej je pre zvýšenie efektívnosti pomoci potrebné, aby sa koordinácia medzi európskymi darcovskými krajinami stala „podstatne systematickejšou a účinnejšou“, a súhlasí s tým, že vhodnou príležitosťou na to je návrh na synchronizáciu programovacích cyklov jednotlivých štátov, ktorý má Komisia predložiť Rade v roku 2011. Okrem toho pripomína, že zlepšenie koordinácie pomoci je jednou zo zásad stanovených v Parížskom programe v súvislosti so zlepšením účinnosti pomoci, je súčasťou Európskeho konsenzu o rozvoji a je jednou z právnych zásad základných textov EÚ (Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Maastrichtskej zmluvy o Európskej únii a Lisabonskej zmluvy);

20. ľutuje však, že v zelenej knihe chýba zmienka o ďalšej oblasti, ktorá dopĺňa koordináciu, má obrovský potenciál a týka sa potreby pokroku v delbe práce medzi európskymi darcami. Delba práce by okrem toho mala existovať nielen v rámci národných darcov, ale tiež medzi nimi a príslušnými darcami na nižšej než štátnej úrovni (regionálnymi a miestnymi) vzhľadom na dôležitú úlohu, ktoré títo darcovia zohrávajú v rozličných systémoch spolupráce EÚ. Nabáda preto Komisiu, aby pre regionálne a miestne orgány určila kontaktných partnerov v Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a na generálnom riaditeľstve pre rozvoj a spoluprácu (DEVCO), a to v rámci EÚ, ako aj v partnerských krajinách. Okrem toho považuje za nevyhnutné vytvoriť špecifickú rozpočtovú položku, ktorá bude určená miestnym a regionálnym orgánom EÚ;

21. domnieva sa, že na dosiahnutie pokroku smerom k primeranej delbe práce by bolo vhodné, aby zelená kniha podporila začlenenie politiky pomoci EÚ nielen na základe cieľov, ale aj na základe subjektov a podľa rozdelenia zodpovednosti medzi nimi. Toto hľadisko by kládlo dôraz na možný príspevok regionálnych a miestnych orgánov k obohateniu a zefektívneniu politiky spolupráce;

22. pripomína, že pomoc je len jednou súčasťou verejných politík darcovských krajín s dôsledkami na možnosti rozvoja partnerských krajín. Dosiahnutie vyššej úrovne súdržnosti verejných politík je preto jedným z hlavných cieľov rozvojovej politiky EÚ. Je to tiež jedna zo zásad, ktoré sú v EÚ pevne zakotvené (Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, Maastrichtska zmluva o EÚ a Lisabonska zmluva). Výročné správy

Komisie hodnotiace pokrok členských krajín (a pokrok dosiahnutý samotnou Komisiou) v oblasti základných odvetvových aspektov týkajúcich sa súdržnosti politik sú cenným nástrojom na stimuláciu pokroku a vyhodnotenie výsledkov v tejto oblasti. Výbor regiónov v tejto súvislosti poukazuje na význam ďalších reforiem spoločnej poľnohospodárskej politiky, aby sa zabezpečilo, že nebude v rozpore s cieľmi rozvojovej politiky EÚ;

23. zdôrazňuje, že vzťahy nadviazané medzi európskymi miestnymi samosprávami a ich partnermi z krajín, ktorým sa poskytuje pomoc, umožňujú dosiahnuť konkrétny pokrok pri uplatňovaní zásady osvojenia, ktorá je v centre pozornosti Parížskej deklarácie a nemala by ostať len medzištátnou záležitosťou;

24. trvá na tom, že je potrebné rešpektovať základné pravidlá obchodných dohôd Únie, teda nerušiť požiadavky týkajúce sa pravidiel súvisiacich s pôvodom výrobkov, ktoré pochádzajú z partnerských krajín, hoci to môže byť súčasťou dohôd o pridružení. Možné poškodenia správneho fungovania vnútorného trhu v súvislosti so zrušením týchto ustanovení musia byť v rovnováhe s možnými výhodami podpory výlučne miestnej výroby pre udržateľný rozvoj týchto krajín;

25. súhlasí s Komisiou, že rozpočtová podpora nie je všeliakom a preto musí jej uplatňovaniu predchádzať dôkladná analýza podmienok krajiny. Pripomína však, že rozpočtová podpora je jedným zo spôsobov poskytovania pomoci, ktorý zlepšuje koordináciu darcov a zvyšuje zodpovednosť partnerských krajín. Toto sú dva ciele, ktoré by mali podporovať využívanie tejto metódy za predpokladu, že na to budú vhodné podmienky;

26. opätovne vyjadruje svoj záujem rozvíjať spoluprácu medzi Výborom regiónov a Európskou komisiou v rámci decentralizovanej politiky rozvojovej spolupráce. Ďalej zdôrazňuje potrebu pokračovať v úsilí zameranom na to, aby členské štáty a všetky miestne a regionálne orgány EÚ využívali atlas decentralizovanej spolupráce, ktorý obsahuje zoznam aktivít v tejto oblasti financovaných miestnymi a regionálnymi orgánmi EÚ. Poukazuje tiež na užitočnosť internetového portálu decentralizovanej rozvojovej spolupráce, ktorý prispeje k zlepšeniu komunikácie medzi partnermi v tejto oblasti a zvýšeniu účinnosti pomoci a zabráni duplicite;

27. nazdáva sa, že EÚ musí okrem ekonomického príspevku miestnych a regionálnych orgánov vo väčšej miere zohľadniť aj významný prínos regiónov a územných celkov v určitých špecifických oblastiach. Získané skúsenosti a poznatky v sektoroch, ktoré prinášajú riešenia prispôbené potrebám partnerských tretích krajín sú pre tieto územia prínosom v spolupráci v oblastiach, ako je posilnenie verejnej správy, územné plánovanie, vzdelávanie, civilná ochrana, potravinová bezpečnosť prostredníctvom poľnohospodárstva a rybolovu, obnoviteľné zdroje energie, vodné zdroje, životné prostredie, námorné

vedy a výskum a vývoj aplikovaný na rozvoj. Platí to najmä pre najvzdialenejšie regióny, aktívne hranice a platformy EÚ vo svete, ktoré môžu posilniť účinnosť európskej rozvojovej politiky;

Rozvojová politika ako katalyzátor inkluzívneho a udržateľného rastu

28. súhlasí s návrhom, že treba zaistiť, aby pomoc podporovala inkluzívny a udržateľný rast v partnerských krajinách. Lutuje však, že v zelenej knihe chýba zmienka o dvoch hlavných aspektoch pre dosiahnutie tohto cieľa. Prvý sa týka potreby podporovať vhodné prerozdelenie výsledkov pokroku, čím by sa rozdelenie príjmov priblížilo tým parametrom spravodlivosti, ktoré sa považujú za spoločensky želateľné. Je potrebný určitý stupeň spravodlivosti, aby sa zaručila stabilita, etablovali inštitúcie a podporil rast širokej spoločenskej základne. Druhý sa týka potreby posilniť fiškálne kapacity krajín a bojovať proti podvodom, úniku kapitálu a nelegálnym finančným tokom, ktoré ukracujú slabé domáce zdroje rozvojových krajín a obmedzujú tak možnosti ich rozvoja;

29. upozorňuje však na to, že rozvoj sa neobmedzuje len na rast: vyžaduje si rozširovanie sociálnych výdobytkov, konsolidáciu inštitúcií a spoločenskú a produktívnu transformáciu krajín. Cieľom by preto malo byť povzbudiť inkluzívny a udržateľný rast, ktorý podnieti proces rozvoja zasadeného do územného kontextu;

30. podčiarkuje význam rovnoprávnosti pre dosiahnutie udržateľného rozvoja v partnerských krajinách. Odhliadnuc od toho, že je to otázka základných ľudských práv, sú reformy, ktoré umožnia dievčatám a ženám rozvíjať svoj potenciál v spoločnosti bez toho, aby boli diskriminované alebo sa im vyhrážalo násilím, najúčinnším spôsobom, akým môžu naše partnerské krajiny rozvíjať svoje hospodárstva;

31. nazdáva sa, že vytvorenie stabilných a legitímnych inštitúcií si vyžaduje, aby sa viac vyzdvihol význam otázok distribúcie, ktoré súvisia s prerozdeľovaním výsledkov rastu, príležitostí a hlasu jednotlivých krajín, pričom treba napredovať v procesoch decentralizácie, ktoré približujú inštitúcie občanom. Preto by sa mali posilniť riadiace schopnosti miestnych a regionálnych orgánov partnerských krajín a príkladom by mohli byť programy ako TAIEX alebo Erasmus, čo prispeje k zlepšeniu využívania fondov spolupráce. Ďalej by chcel požiadať Komisiu, aby zaviedla programy rozpočtovej podpory v jednotlivých odvetviach, ktoré miestnym a regionálnym orgánom v rozvojových krajinách umožnia prístup k zdrojom;

32. uznáva, že jedným zo základných aspektov rozvoja je dobrá politika v oblasti vzdelávania a nalieha na EÚ, aby sa podpora vzdelávania v týchto krajinách stala jednou z osí európskej politiky spolupráce;

33. pripomína, že pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné stimulovať a podporovať procesy decentralizácie v tých partnerských krajinách, v ktorých je to potrebné, a snažiť sa upevniť zásadu subsidiarity pri rozdeľovaní právomocí. Decentralizácia predstavuje vhodný spôsob demokratizácie štátov a ich pevnejšieho zasadenia do spoločenskej reality a je predpokladom toho, aby proces rozvoja zasiahol celé územie a všetky spoločenské vrstvy;

Udržateľný rast

34. stotožňuje sa so zelenou knihou vo vyzdvíhovaní významu, ktorý sa pripisuje aspektom súvisiacim s bojom proti klimatickým zmenám a podporou biodiverzity v celej stratégii udržateľného rozvoja. Zároveň pripomína, že klimatické zmeny a ostatné environmentálne výzvy ponúkajú niektorým rozvojovým krajinám príležitosti na rozvoj, a to využitím svojich prírodných a environmentálnych zdrojov. Záväzok, ku ktorému sa EÚ prihlásila v Kodani, a ktorý potvrdila v Cancúne, ukazuje význam, ktorý sa pripisuje tomuto rozmeru procesu rozvoja a tiež potrebu podporovať snahy partnerských krajín pri prispôsobovaní sa zmenám klímy a ich zmierňovaní;

35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zelená kniha v tomto smere nepredkladá ucelenejší pohľad na úlohu, ktorú zohrávajú orgány na nižšej než štátnej úrovni (regionálne a miestne) v procese tvorby stabilnej environmentálnej stratégie. Tieto orgány sú kľúčové pre spustenie udržateľných stratégií riadenia vodného a odpadového hospodárstva, zásobovania energiou a ochrany krehkého životného prostredia;

36. súhlasí s názorom, že aspekty súvisiace s energetickým modelom, ktorý prijali jednotlivé krajiny, sú kľúčovým prvkom každej stratégie environmentálne udržateľného rozvoja. Z tejto pripomienky vyplýva nutnosť podporiť intenzívnejšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov. V tejto súvislosti poukazuje na to, že skúsenosti EÚ môžu byť užitočné pre niektoré rozvojové krajiny, a zároveň pripomína, že niektoré z nich majú osobitné podmienky pre rozvoj tohto druhu energie;

37. navrhuje podpísanie medzinárodného dohovoru medzi starostami a regiónmi, ktorý by bol zameraný na poskytovanie energie všetkým občanom v rámci spoločných programov a prostredníctvom adekvátneho a špecifického finančného nástroja;

38. požaduje, aby tento cieľ zmeny energetického modelu (v prospech energie z obnoviteľných zdrojov) dopĺňal ďalší cieľ zameraný na zlepšenie energetickej infraštruktúry v krajine

a podmienok pre prístup najzraniteľnejšieho obyvateľstva k energii za primeraných podmienok;

Poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť

39. súhlasí s názorom Komisie, že rozvoj vidieka a potravinová bezpečnosť predstavujú základné rozmery procesu rozvoja, keďže ovplyvňujú sektor, ktorý je stredobodom procesov rastu a hospodárskej transformácie najchudobnejších krajín, je podmienkou pre uplatňovanie základného práva, ktoré súvisí s primeranou výživou, dotýka sa ďalších práv osôb (akými sú zdravie, vzdelanie alebo práca) a ovplyvňuje mieru nezávislosti krajín na medzinárodnej scéne;

40. poznamenáva, že terajšia kríza so sebou priniesla abnormálny nárast cien surovín, vrátane potravín, a má závažné dôsledky na podmienky zásobovania najchudobnejších krajín, predovšetkým v subsaharskej Afrike, z ktorých sú mnohé čistými dovozcami potravín. Upozorňuje, že v dôsledku toho môže dôjsť k závažným krokom späť v doteraz dosiahnutom sociálnom pokroku;

41. domnieva sa, že táto situácia je dôsledkom štyroch faktorov: i) zvýšenia dopytu veľkých krajín s intenzívnym rastom, ktoré podnecujú masové medzinárodné nákupy tohto druhu produktov, ii) nedostatočného zapojenia bohatých krajín a nedostatočných verejných investícií v rozvojových krajinách v uplynulých rokoch v súvislosti s požadovanými investíciami do rozvoja vidieka, iii) správania špekulantov, ktorí vidia v týchto výrobkoch zdroj ziskov a možnosť ukladania svojich prostriedkov, a iv) dosahov environmentálnych škôd na úrodnosť pôdy a produktivitu poľnohospodárstva;

42. vyzýva, aby politika spolupráce EÚ neopakovala chyby z minulosti a požaduje, aby sa pri vypracúvaní stratégie medzinárodnej pomoci dala prioritou rozvoju vidieka a potravinovej bezpečnosti v partnerských krajinách. V tejto súvislosti pripomína, že EÚ má rozsiahle skúsenosti v oblasti rozvoja vidieka, poľnohospodárskej politiky a podpory potravinovej bezpečnosti, ktoré môže ponúknuť rozvojovým krajinám;

43. požaduje, aby sa aj v tomto prípade zohľadnili schopnosti a skúsenosti regiónov. Regionálne a miestne orgány majú skúsenosti v oblasti navrhovania základnej infraštruktúry na distribúciu potravín, skúmania úrodnosti pôdy a zaobchádzania s plodinami v súlade s okolitými podmienkami, starostlivosti o krehké miestne ekosystémy a zostavovania plánov na zaistenie zásobovania obyvateľstva. Je preto dôležité, aby tieto subjekty boli vo vhodnej miere zapojené do rozvojovej politiky EÚ.

V Bruseli 11. mája 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO